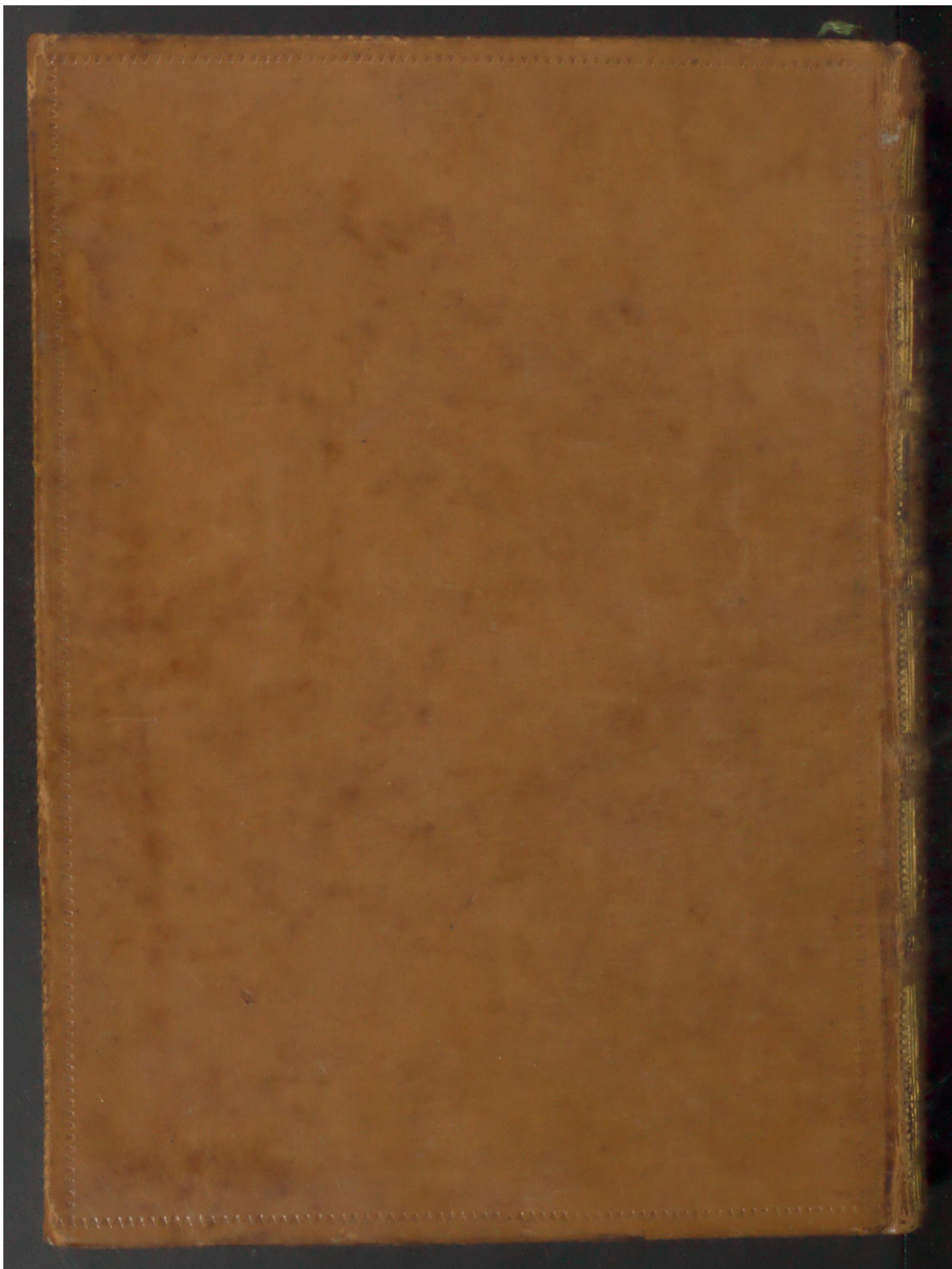

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflr 330

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pfl 330

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pfl 330

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflr 330

The image shows the front cover of an old book. The cover is decorated with marbled paper featuring a repeating pattern of scalloped, fish-scale-like shapes in shades of red, blue, and yellow on a light background. A central, octagonal white label with a black border contains the text 'PAMFLET' and '330'.

PAMFLET

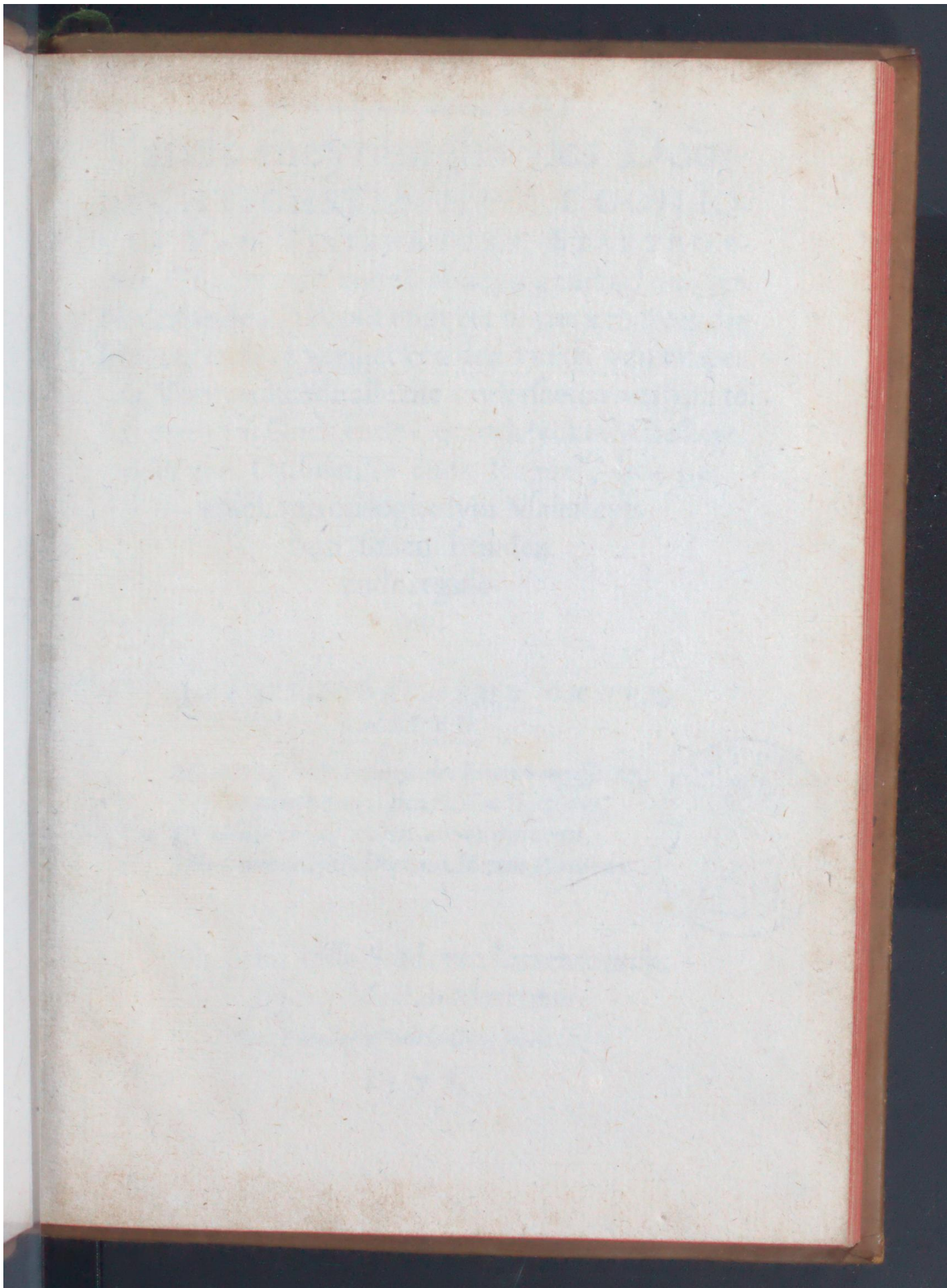
330

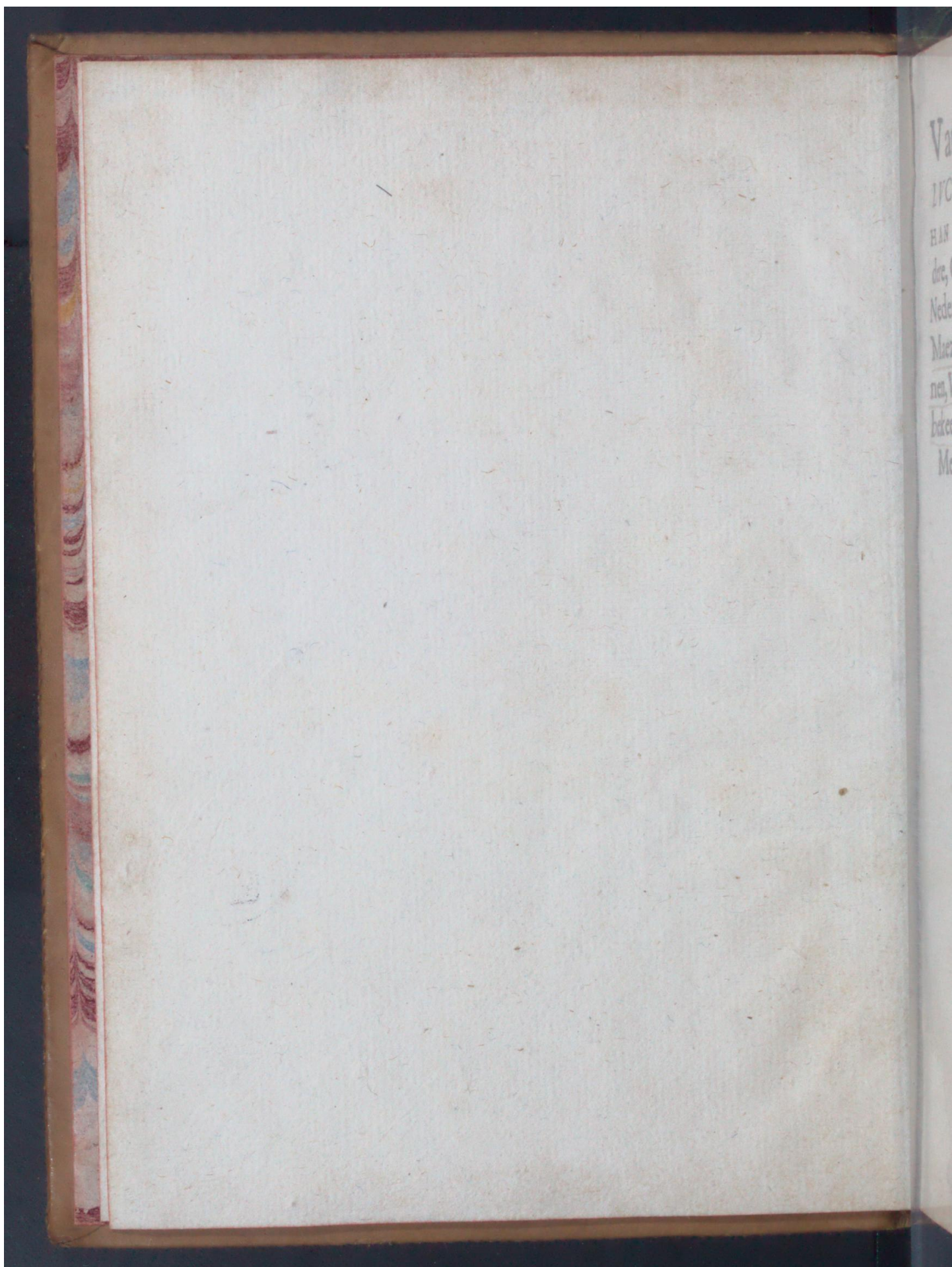

Biblioth. H. De Servais

23

[Decorative flourish]

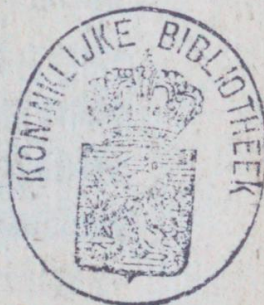
VERCLAERINGHE

Vande meynunghe des Door-
LVCHTICHSTEN HEERE DON IO-
HAN VAN OISTENRYCKE, STADTHOV-
dere, Gouverneur ende Capiteyn generael vanden
Nederlanden, alvoor ende eer te trecken ouer die
Maeze, ende te versuecken den vvech van vvape-
nen, Vervveckende alle die onderstaeten om hun te
bekeeren tot Godt, ende Conincklycker Maiesteyt.

Met een Ordinantie ende Reghel, hoe het
volck van oirloghe syns Maiesteyts
hun sullen houden
ende regule-
ren.

DIE GEHOORSAME ONDER-
SAETEN.

*D'een Vvrighe Vvrysheyt des Heeren ongespaert,
Die den gheest der consten elcKen verclaert,
VVilt doch onbesvvaert, altyt defenderen,
Het ConincKlycK bloet, ons Heeren Vermaert.*

Gheprint inde Stadt van Luxemburch,
By my Merten Marchant.

Met Prinilegie Vande Con. Maiesteyt.

1578.

330

Vande instellinghe des Doer-
rechtichsten Heere Dow Jo-
han Van Oisterwyck, Stadthou-
der der Gouuerneerde Capiteyn gedreuel vanden
Nederlanden, alvoort ende oer te trecken ouer die
Mare, ende te verlicken den vech van vande-
ren, Vervueckende die onderstaen om hun te
bekennen tot God ende Conincklycke Marthey.
Met een Ordinance ende Reghel, hoe het
volck van oirloghetyns Marthey
shan sullen houde
endergule

Gedrukt inde Stadt van Luchterburch
By my Meeten Marchant.
Johan Prinsloo, Jande Con. Staatsdrucker.

Don Iohan van Oiftenrycke,
RIDDER VANDEN ORDEN
TSGVLDEN VLIES, STADTHOV-
dere, Gouverneur ende Capiteyn ge-
nerael inde Landen van
hervvertfouere.
&c.

L ist by aldien dat zedert ons ver-
treck opt Slot ende Casteel van Na-
men, om te verzekeren onsen per-
soene teghen die gesvvorene vyan-
den vande oprechte Catholycxsche
Roemsche Religie, ende vanden Coninck onsen
heere ende broeder, vvaerachtighe opruerders van-
de gemeyne vveluaert peys ende vrede. Vvy door
diuersche briefuen, geschreuen, zoe aen die gene-
raele Staeten als particuliere persoenen steden ende
andere, opentlyck hebben vercleert dat die intentie
vander Con. Maiesteyt ende die onse niet anders
en zy, dan te onderhouden die onderfaeten in ee-
nen goeden peys ende vrede: alzoe dat vvy van on-
sen tvveghe noyt eenighe oirzaecke oft occasie
hebben gegheuen, hoe cleyne dat die oyck soude
moghen vvesen, om den gemaecten peys ende
vrede te breken oft krencken: vvaer door vvy had-

A

den gehoept, dat door die natuerlycke redene, met goetheyt ende soeticheyt, ende niet met cracht, fortse oft gevalt, alle zaecken souden gestilt ende nedergeleet vvorden.

Nochtans, siende ende aenmerckende, dat het selfue tot noch toe is gevveest van cleyn vruchte, vvaer door zyne Con. Maiesteyt, en vvy, zyn gedvvonghen gevveest teghen onsen vville ende met groote droefheyt, die vvapenē inde hant te nemen, zoe en hebben vvy nochtans door die groote liefde ende affectie, die vvy dese voirschreuen Landen draghende zyn, niet vvillen laeten, noch voir dese reyse ende al eer vvy den voirschreuen vvech van vvapenen vvillen gebruyckē, te doen dese verclae- ringhe, declaratie ende publicatie vanden nae vol- gende puncten ende artien.

Als te vveten, dat door desen vvech ende mid- del, die Con. Maiesteyt, ende vvy in zynen naeme, niet en hebben eenichsins, gesocht, noch oycK en soecKen, die slauerneye, bederuinghe, noch schade van tlandt, maer ter contrarien, die conseruatie, be- vvaringhe, ende vvveluacert van tselue: om die re- bellen, vvederस्पennighe, ende verdoelde, vveder- om te brenghen opden rechten vvech, ende die goede onderfacten te helpen defenderen ende be- schermen: pretenderende ende soecKende alleene- lyck tvvee dinghen.

VVaer van dat het een is, te onderhouden ende conserueren die oprechte oude Catholycxsche Roemsche Religie, onder vvelcke zyne Con. Maiesteyt, ende alle zynonderfaeten zyn geboren ende hebben zyne Con. Maiesteyt, als heuren ouersten heere ende Prince, onder die selue Religie aengenomen ende gesvoren.

Dat ander, om den Coninck vvederom te brenghen ende stellen in zyn behoirlycke auctoriteyt, die alle goede onderfaeten hem schuldich zyn: die vvelcke sommighe ketters ende sedicieuse menschen, teghen alle Rechten, zoe gheestelycke, als vveerlycke, soecken met alle middelen, ende vveghen om die teenemaele te benemen ende te niet te brenghen.

Ouermidts vvelcke, ende die tvvee voirschreuen punten, reelyck ende metter daet, ende niet met vvoorden volbrenghende, gelouen vvy, dat vvy hun sullen doen onderhouden eeuwvelyck, alle heure Preuilegien, Rechten, costuymen, vsancien, oude vvetten, ende gevvoonlycke vryheden: ende dat alle dinghen, vvederom inden selfsten staet, vorme ende maniere van Gouuernemente sullen gestelt vvorden, gelyck die zyn gevveest inden tyt van hoochlofflycker gedachten, die Keyser Carel, de vyffste, onsen Heere ende Vader. Dvvelcke vvy belouen in goeder trouvven te doen aggreeren

ende approberen by de voirs. zyne Con. Maiesteyt,
in zyt begheren.

Dacromme, zoe hebben vvy vercleert ende ver-
cleeren midts desen, dat alle die ghene die hun van-
stonden aen sullen vvillen opgheuen, het zy in tge-
nerael, als Landen, Prouincien, steden, Casteelen,
Vryheyden, Dorpen, Gemeynten, Abdyen, ende
Collegien, tsy andere particuliere persoenen van
vvat qualiteyt oft conditie dat die zyn, sonder
eenighe exceptie, sullen ontfanghen ende geno-
men vvorden in gracie, genaede ende misericordie
van zyne Con. Maiesteyt ende getraecteert in alle
soeticheyte : verghetende alle tghene dat voirleden
ende gepasseert is.

Sullen oycK genieten ende gebruycken heure
goeden ende staten oft officien, gelycK van te
voeren, ingeualle nochtas dat zy verlaeten die par-
tye vanden vvaderspennighe ende rebellen, ende
aenhangen aen die zyde van zyne Con. Maiesteyt,
ende die onse, als zynen stadthoudere Gouverneur
ende Capiteyn generael vanden voirs. Landen vvete-
telycK daer toe geconstitueert ende geordineert,
gesvvoren ende ontfanghen.

Ende aengaende die Soldaden ende doirlochf-
volcK, van vvat natie dat zy zyn, behoeren aen te
mercken, hoe dat die ghene die gebleue zyn inden
dienst van zynder Maiesteyt ende den onsen, zyn

geveest ende noch zyn vvel getraecteert betaelt
ende gerespecteert, alvvaer ter contrarien, die ghene
die hun hebben begheuen ten dienst vande rebellen
oft gemeynten, vvesende van veele ende diuersche
vvillen ende sinnen, ende vanden vvelcken zy syn
zeer qualyck betaelt, ende de vvelckē teghen hun
liedē oyck zyn zeer ondancckaer, hoochmoedich
ende vermetende: het vvelcke hun behoort occasie
ende oorzaecke tegheuen, om die selue te verlaetē,
ende tot ons te comen. Dvvelck doende prompte-
lyck ende van stonden aen, vvy sullen se ont fanghē
in onsen dienst ende oyck vvel doen tracterē.

Gheuende tot dien eynde eenen yegelycken
midts desen, alzo vvel het volck van oirloghe, als
alle andere, die vvelcke hun vvillen comen tot ons
begheuen, ende volghen die partye van zyne Con.
Maiesteyt, ende die onse, vryheyt geleye ende saulf-
conduict, sonder dat zy eenighe andere briefuen
daertoe van noode sullen hebben.

VVaer vuyt men siet dat het is inde macht van
eenen yegelycken vanden voirs. Landen van her-
vertsouere, oft sy vvillen gehouden ende getra-
cteert zyn, als goede ende getrouwe onderfaeten,
oft als vianden ende rebellen van zyne voirs. Ma-
iesteyt

Ende opdat een yegelyck vveten mach, hoe hy
hem heeft te reguleren ende te draghen, Verclae-

ren vvy, dat alle die Landen, Steden, Fortereffen,
offt Casteelen, die dese gracie vvillen genieten,
sullen van stonden aen hun quyt maecken die gar-
nisoenen die zy hebben : ouersendende ons die
vveete dat zy hun houden als onderdaenighe ende
geaffectioneerde van zyne Maiesteyt, ende be-
reedt te doen ende te volbrenghe zyn beuel ende
onsen vville: den vvelcken vvy zyn verzekerende
alzulcken traictement, als goede ende getrouvve
onderfaeten ende vassallen verdienen ende vveer-
dich zyn.

24
Dat alle die ghene die inden dienst van oirloghe
zyn, ingeualle dat zy hun niet en comen begheuen,
vueghen ende adiongeren met ons (alvvaer zy sul-
len onderhouden ende ontfanghen vvorden als
voirseyd is) sullen te minsten hun moeten ver-
trecken in heure huysen, ende leuende aldaer vre-
delyck, hun houden gelyck andere goede onder-
faeten.

3
Dat die voirschreuen Landen, Steden, Sterckten,
Dorpen, Soldaden ende volck van oirloghe ende
andere particuliere onderfaeten, die hun seluen
vuyt eenen goeden vville ende affectie, sullen co-
men begheuen, vueghen ende adiongeren tot die
partye vander Con. Maiesteyt, ende die onse, ende
doen eenighe dinghen ten dienst vande selue Ma-
iesteyt, ende die onse, sullen vvel getraecteert, ende

om heure verdiensten gerespecteert ende gecert
vvorden:ende hoe zy hun eer fullen comen pre-
senteren ende opgheuen, hoe zy meer vvillecom
fullen zyn, ende beter ontfanghen vvorden, als
thoonende ende bevvysfende dat zy tselue doen
vuyt goede liefde ende niet by fortse oft gevvalt.

Dat egheen hostiliteyt, oft vyantschap gedaen
sal vvorden, dan den ghenen die die selue doen sul-
len, ende beuonden fullen vvorden inde vvapene,
oft hulpe dœende, voerderende, ende fauoriseren-
de die partye vande rebellen.

Dat alle die ghene die inde Steden, ende Dorpen
blyuen, ende hun vredelyck ende stil in heure huy-
sen fullen houden, sonder die rebellen eenichsins te
assisteren oft te fauoriseren van volcke, van pro-
uianden, oft gelde, fullen voir goede onderfaeten,
dienaers ende vassallen van zyne Maiesteyt, ende
van ons gehouden, ende voir alzulcke getracteert
vvorden.

Maer alle die ghene die eenighen oproer, oft ge-
vvalt fullen doen teghen het volck vanden Co-
ninck, oft loopen tot die rebellen, oft oyck aban-
doneren ende verlaeten heure huysen, houen ende
Dorpen, fullen voor vyanden gehouden ende ge-
tracteert vvorden.

Dat alle Steden, Vryheyden, Vlecken, Dorpen,
Edeluyden, Dorpluyden ende andere Invvoenders

B

13
vande plaetsen alvvaer tConincx legher, oft zyn
volck, ende die onse doortrecken ende passeren
sullen, ende andere plaetsen daer ontrent, sullen ge-
houden zyn prouian den ende victuailen aen te
brenghen, oft te minsten die selue gereet te goede
vvyse ende ten redelycken pryse, in heure huysen
houden, sonder die te verlaeten als bouen, op pene
van voir vyanden gehouden ende voor alzulcke
getraecteert te vvorden.

24
Het vvелcke oyck alle Cloesters, Religieusen en
gheestelycke persoenen (in vvyens faueur beson-
der dese oirloghe gevuert vvordt) doen sullen.
Desgelycken oyck alle Heeren, Edelluyden, volck
vanden Raede, Magistraeten, Coopluysen, Bor-
ghers, vveduysen, vveesen ende andere derge-
lycken, egheen vvapenen draghende, noch den re-
bellen directelyck, oft indirectelyck, secours ende
bystant gheuende, maer hun regulerende, ende dra-
ghende als bouen, sullen vvел getraecteert ende ge-
houden vvorden.

25
Datmen ouermidts tghene dat voirf. is toelaet
allen arbeyders ende anderen heuren arbeyt te doen
ende te continueren, heure beesten te vveyden,
heure ambachten ende landtverck ende exerci-
cien te doen, gelyck in tyden van peys ende vrede:
in dvvелcke men hun egheen letsel, oft hinder en
sal doen: ende vvaert by al dien dat in dese hun

eenich hinder gedaen vvorde, comende hun daer van beclaghen, sal promptelyck, ende van stonden aen daer in versien ende geremedieert vvorden.

Nemende daerenbouen in sunderlinghe bescherminghe ende sauue garde des Maiesteyts ende d'onse, alle die ghene die dese gracie vvillen genieten, ouermidts doende tghene dat voirs. is. Desgelycken oyck alle zoetelers oft prouandiers van onsen legher, tzy van vvat plaetse, oft qualiteyt dat zy zyn, alzoe vvvel van dese Nederlanden, als andere. Verbiende ende interdicerende allen persoenen, volcken van oirloghe ende andere op lyffstraeff, vier te stichten, oft te branden, te doene eenighen ouerlast, saccageringe, pilagie, ouerdaet, fortse, oft gevalt, oft oyck eenighe andere hostiliteyt aen eenighen van dien die hun sullen draghen ende reguleren naevolghende die voirs. Ordinantie. Gebiedende ende beuelende den voirseiden volcken van oirloghe ende anderen, te passeren door alzulcke plaetsen, als door tlandt van zyne Maiesteyt ende van zyne goede onderfaeten.

Ende aengaende het eten ende drincken, dat zy hun daer in sullen draghen discretelyck ende manierlyck, gelyck in tyde van vrede ende als passerende door vrienden Landt.

Maer die Steden, Dorpen ende alle die ghene die ter contrarien sullen doen, sullen gehouden ende

getraecteert vvorden als ongehoorsame, rebellen en
vyanden, sonder eenighe genaede, oft bermhartic-
heyt: aengesien dat zy oorsaecKe zyn van heur
eyghen quaet ende bederuenisse.

Het vvelcKe vvy ontbieden ende beuelen
oueral vuytgeroepen ende gepubliceert ende oyck
gedruckt te vvorden, op dat niemants daer van
ignorantie en soude moghen pretēderen. Des toir-
conden, hebbenvvy dese voirs. declaratie met onse
eyghene handt geteeKent ende daerby doen set-
ten het secreet signet van zyne Maiesteyt. Gedacn
tot Marche in famine den vyff ende tvvintichsten
dach Ianuarij, int iaer ons heeren duysent, vyff hon-
dert, acht ende tseuentich.

Geteeckent.

Don Iehan.

Ende meer onder. Ter ordinantien van
zyne Hoocheyt.

F. Le Vasseur.

bm

